Gemeente Geldermalsen

Milieuprogramma 2010-2013

13 oktober 2009

Versie 13-10-‘09

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3
0 Samenvatting 5
1.1 Aanleiding 6
1.2 Leeswijzer Milieuprogramma 6
2 Nieuwe ontwikkelingen en speerpunten 7
2.1 Regionale uitvoeringsdiensten 7
2.2 WABO (Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht) 8
2.3 Overdracht Waterschaptaken naar de gemeente 8
2.4 Handhaving 9
2.5 Geluid en Luchtkwaliteit 9
2.6 Openbare verlichting 11
3 Going concern taken 12
3.1 Bedrijven 12
3.2 Bodem- en water(bodem)beheer 12
3.3 Luchtkwaliteit 13
3.4 Afval 13
3.5 Klimaat 14
3.6 Milieucommunicatie/ -educatie 14
3.7 Ruimtelijke Ordening en Milieu 14
3.8 Gemeentelijk interne milieuzorg 15
4 Personele consequenties 16
4.1 Benodigde en bestaande personele capaciteit uitvoering 2010 16

Bijlage 1: Berekening inrichtingsgebonden taken

Bijlage 2: Urenoverzicht Milieuprogramma 2010 versus begroting 2010.

Bijlage 3: Verklarende woordenlijst.

0 Samenvatting

Tot eind september heeft minister Cramer nog vol gehouden dat de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) per 1 januari 2010 van kracht zou worden. Inmiddels is duidelijk dat dit in ieder geval is uitgesteld tot drie maanden na plaatsing in het Staatsblad. De Invoeringswet WABO, die o.a. het overgangsrecht en de aanpassing van bestaande wetten regelt is op 2 juli 2009 door de Tweede Kamer aangenomen en wordt op dit moment in de Eerste Kamer besproken. Het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling (Mor) die een nadere uitwerking geven van de inhoud van de WABO worden, naar verwachting, in het najaar van 2009 definitief vastgesteld. Vervolgens wordt het nog voor advies naar de Raad van State gezonden.
Het opleidingstraject WABO is door VROM wel ingezet. Eind 2009 worden door diverse medewerkers opleidingen gevolgd om er voor te zorgen dat de overgang naar de WABO voor de gemeente, en zeker ook voor onze klanten, soepel verloopt. Een keiharde randvoorwaarde daarbij is wel dat de software die in opdracht van VROM is ontwikkeld (de Landelijke Voorziening Overheidsloket) goed werkt.
Zo het er nu naar uitziet zal ook in de regionale milieusamenwerking het een en ander gaan veranderen. Het rapport van de commissie Mans uit 2008 heeft er toe geleid dat alle gemeenten en provincies beter en wellicht anders moeten gaan samenwerken. Uiterlijk 1 januari 2010 zal de vorm waarin ook duidelijk worden. In ieder geval wordt 2010 een jaar waarin de gemeente moet gaan werken aan het voldoen aan de door VROM opgestelde kwaliteitscriteria vergunningverlening, toezicht en handhaving.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op basis van de Wet Milieubeheer zijn gemeenten verplicht om een milieuprogramma op te stellen. In artikel 4.20 van de Wet staan de eisen die gesteld worden aan de inhoud van het programma en aan de procedure.

Artikel 4.20 Wet Milieubeheer

De gemeenteraad stelt jaarlijks voor een daarbij vast te stellen periode een gemeentelijk milieuprogramma vast.

Het programma bevat tenminste:

a. een programma van door het gemeentebestuur in de betrokken periode te verrichten activiteiten ter uitvoering van de bij wettelijk voorschrift met het oog op de bescherming van het milieu aan het gemeentebestuur opgedragen taken;

b. een overzicht van de financiële gevolgen van de onder a bedoelde activiteiten.

Artikel 4.21 Wet Milieubeheer

Het milieuprogramma wordt voorbereid door burgemeester en wethouders. Burgemeester en wethouders leggen het ontwerp van het programma bij het ontwerp van de begroting voor aan de gemeenteraad. Zodra dit programma is vastgesteld, doen burgemeester en wethouders hiervan mededeling door toezending van het programma aan gedeputeerde staten en aan de inspectie VROM.

Bij het opstellen van dit programma is rekening gehouden met de capaciteitsraming in de (concept) begroting 2010 en de bezuinigingsdiscussie die op dit moment wordt gevoerd. Dat betekent dat er weinig ambitie in dit programma wordt uitgesproken.
Vanwege de discussie betreffende de regionale uitvoeringsdiensten wordt dit jaar het milieuprogramma 2010-2013 niet vastgesteld tegelijkertijd met de begroting in oktober, maar een maand later.

1.2 Leeswijzer Milieuprogramma

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen op het terrein van milieu en de mogelijke invloed daarvan op de gemeentelijke milieutaakuitvoering. Hoofdstuk 3 bevat de going concern taken. In hoofdstuk 4 worden ten slotte de benodigde uren vergeleken met de uren in de (concept)begroting.

2 Nieuwe ontwikkelingen en speerpunten

2.1 Regionale uitvoeringsdiensten

In november 2008 heeft het Kabinet haar standpunt over de rapporten van de commissies Mans (herziening handhavingstelsel), WABO en Oosting (doorlichting interbestuurlijke toezichtarrangementen) aan de Tweede Kamer bekend gemaakt. In dit standpunt kondigt het Kabinet aan dat kwaliteitsverbetering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van leefomgevingstaken noodzakelijk is. Dit vraagt om een opschaling van de uitvoering om verdere professionalisering mogelijk te maken. Tevens wil het kabinet de bestuurlijke drukte terugdringen door verdergaande decentralisatie van uitvoerende taken naar de gemeenten. Om de meer complexe taken van de provincie te kunnen overnemen, moet de uitvoeringskwaliteit op orde zijn. Het Kabinet stuurt aan op 25 omgevingsdiensten, gelijk aan de Veiligheidsregio's.
De criteria in de decentralisatiefilosofie van het Kabinet zijn: goede uitvoeringskwaliteit, robuuste landsdekkende organisaties, gelijke behandeling, adequate informatiehuishouding, rolverdeling helder voor alle bevoegde gezagen en een goede afstemming met de strafrechterlijke handhaving. De 'harde' voorwaarde van 25 omgevingsdiensten, gelijk aan de Veiligheidsregio's, is inmiddels onder druk van IPO en VNG afgezwakt. Er is ruimte gegeven om bottom-up, vóór 1 december 2009, met een voorstel te komen waarin de criteria van het Kabinet wel zijn verwerkt. Inmiddels is er in Gelderland, in overleg met alle Gelderse gemeenten, een Gelderse Maat ontwikkelt die voldoet aan de criteria van het Kabinet, maar die nog verder moet worden vervolmaakt om inderdaad voor 1 december te kunnen worden ingediend.
Op 3 juli jl. heeft minister Cramer het basistakenpakket voor de regionale uitvoeringsdiensten bekend gemaakt aan de Tweede Kamer. Het basistakenpakket bestaat uit activiteiten waarvoor bovenlokaal toezicht en handhaving nodig is op milieuvoorschriften krachtens de WABO en andere wet- en milieuregelgeving van VROM. Ook de bevoegdheid voor de bedrijven waar op grond van de Wet Milieubeheer nu de Provincie nog bevoegd is, zal worden overgedragen aan de gemeente. Met uitzondering van de provinciale IPPC en BRZO bedrijven. Die overdracht gaat overigens al in op het moment dat ook de WABO van kracht wordt. Voor Geldermalsen gaat het om 3 bedrijven.
Voor het eind van 2009 zullen nog de kwaliteitscriteria waaraan vergunningverlening, toezicht en handhaving moet voldoen op papier staan. Deze criteria zullen bij wet worden vastgelegd.
Op 1 januari 2010 moet duidelijk zijn in welke vorm de regionale uitvoeringsdiensten moeten worden opgezet.

Op 1 januari 2011 moeten alle gemeenten voldoen aan de dan, wettelijk vastgestelde kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.
Uiteindelijk op 1 januari 2012 zullen alle regionale omgevingsdiensten operationeel moeten zijn.
Het jaar 2010 zal dus in het teken staan van de voorbereiding voor invoering van de regionale uitvoeringsdiensten en het voldoen aan de wettelijk vastgelegde kwaliteitseisen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Het besluitvormingsproces dat in 2008 in gang is gezet om te komen tot een fundamentele heroriëntatie van de milieuadviesdienst van de Regio Rivierenland is eind 2008, als gevolg van de landelijke discussie over het instellen van regionale uitvoeringsdiensten, stopgezet. Als de landelijke discussie is afgerond zal ook duidelijk worden hoe de nieuwe 'Regio' er qua organisatie uit zal gaan zien. De heroriëntatie zal dan niet meer nodig zijn.

2.2 WABO (Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht)

Het leek er op dat per 1 januari 2010 de WABO echt van kracht gaat worden. Inmiddels weten we dat dit wéér is uitgesteld. Nu waarschijnlijk tot 1 juli 2010. Eind 2009 starten wel de opleidingen voor de sleutelfiguren in de gemeentelijke organisaties. Zij moeten de kennis die zij opdoen tijdens de opleiding(en) overdragen aan de collega's die zich ook met de WABO gaan bezighouden.
Wat hield de WABO ook alweer in?
De WABO vervangt ca. 25 vergunning-, ontheffing- en andere toestemmingstelsels door één omgevingsvergunning. Deze nieuwe omgevingsvergunning omvat vergunningstelsels in rijksregelingen, zoals milieu-, bouw- en monumenten- en natuurbeschermingsvergunning, én vergunningstelsels in provinciale en gemeentelijke verordeningen (voor bijvoorbeeld het kappen van bomen of het maken van een inrit). Burgers en bedrijven met bijvoorbeeld bouw- en verbouwplannen doen hun aanvraag bij één (digitaal) loket en hebben nog maar met één procedure en één overheidsinstantie te maken, die afstemming met ander overheden verzorgt en de vergunning verleent. Een hele verbetering voor de burgers en de bedrijven, maar een behoorlijke impact op de gemeentelijke organisatie.

2.3 Overdracht Waterschaptaken naar de gemeente

Naar verwachting treedt in december 2009 de Waterwet in werking. Dit brengt een verschuiving van de bevoegdheden met zich mee. De indirecte lozingen van bedrijven (lozingen op de riolering), die voorheen onder de WVO en daarmee onder de bevoegdheid van het Waterschap vielen, zullen dan onder de Wet Milieubeheer en per 1 januari 2010 onder de WABO vallen en daarom onder de bevoegdheid van de gemeente of provincie. Dat betekent niet alleen dat de vergunningverlening over gaat naar de gemeente, maar ook het toezicht en de handhaving. Voor Geldermalsen gaat het om 14 bedrijven. Daar waar wij bedrijven 2, 5 of 10 jaarlijks controleren, worden de bedrijven door het Waterschap meerdere keren per jaar gecontroleerd. Deze controle bestaat onder andere uit het nemen van lozingsmonsters. De overdracht betekent dat ook de waterparagraaf in de (omgevings)vergunning door ons moet worden opgesteld. Wij kunnen (of voor een aantal categorieën moeten) advies vragen aan het Waterschap.
Bij navraag bij het Waterschap blijkt het om ca. 200-300 uur op jaarbasis te gaan om de vergunningverlening en het toezicht op een adequate manier uit te voeren.
Hoe de daadwerkelijke uitvoering er uit komt te zien wordt aan het eind van 2009 helder. Het Waterschap zal hiervoor, met iedere gemeente individueel, voor het eind van 2009 een contract afsluiten. Uiteraard streeft het Waterschap naar uniforme contracten, in ieder geval per regio. Regionaal lijkt er wel de bereidheid te zijn om als gemeenten gezamenlijk op te trekken en daarbij te kiezen voor de vorm waarbij het Waterschap de controles (voorlopig) blijft doen. De gemeente loopt in die periode mee, zodat wellicht op termijn die controles zelfstandig kunnen worden uitgevoerd.

2.4 Handhaving

In de afgelopen jaren heeft de gemeente Geldermalsen een start gemaakt met het handhaven van de ruimtelijke, bouw- en milieuregelgeving. Voor de beleidsterreinen bouw, milieu, ruimtelijke ordening en de brandweer heeft de gemeenteraad in juni 2004 de 'Handhavingnota gemeente Geldermalsen' en het 'Handhavingprogramma 2004/2005' vastgesteld. Aanvullend hierop is er in 2006 een 'Handhavingprogramma 2006' door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld.
In de handhavingnota 2004 zijn de algemene doelstellingen, de beleidsuitgangspunten en de knelpunten ten aanzien van de handhaving van regelgeving op het gebied van bouw, milieu, ruimtelijke ordening en brandveiligheid vastgelegd. In het handhavingprogramma 2004/2005 is vervolgens de prioritering van handhavingstaken en -aspecten, het uitvoeringsprogramma, stappenplannen voor ruimtelijke ordening en milieuhandhaving, te volgen procedures en een planning van uit te voeren activiteiten uitgewerkt. Met het handhavingprogramma 2006 is daarnaast ook een protocol en checklist 'feitelijke uitvoering bestuursdwang' en een aantal standaardbrieven vastgelegd.
Tot op de dag van vandaag wordt gewerkt aan de hand van de handhavingnota 2004 en het handhavingprogramma 2006. Daarom wordt er nu gewerkt aan een nieuw integraal handhavingsbeleid. Met dit nieuwe handhavingsbeleid wordt beoogd de aanpak bij de uitvoering van handhavingszaken professioneel en transparant te maken en vertragingen bij de uitvoering te minimaliseren. Het streven is om in 2010 te kunnen starten met de uitvoering van het nieuwe integrale handhavingsbeleid.

2.5 Geluid en Luchtkwaliteit

Gebiedsgericht geluidbeleid

Met de komst van de nieuwe Wet Geluidhinder (2007) en het Activiteitenbesluit (2008) zijn er voor gemeenten meer mogelijkheden gekomen om een gebiedsgericht geluidbeleid op te stellen. Met een dergelijk gebiedgericht geluidbeleid kan invulling worden gegeven aan het bundelen van luidruchtige activiteiten en het ontlasten van gebieden waar rust en stilte gewenst is. In het kader van het Regionaal Samenwerkingsprogramma heeft de Regio subsidie voor dit project aangevraagd en gehonoreerd gekregen van de Provincie. Eind 2009 zal het project worden aanbesteed, zodat in 2010 de uitvoering van het project kan plaatsvinden.
De opzet is om voor alle gemeenten in de regio een geluidskaart en een gebiedenkaart op te stellen, om zodoende gebiedsgerichte streef- en/of grenswaarden bij bedrijven op te kunnen stellen en als signalering te gebruiken bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Vervolgens kunnen gemeenten met behulp van een cafetariamodel hun individuele wensen realiseren. In Geldermalsen is de keuze gemaakt om industrielawaai, beleid hogere grenswaarden, onderzoek reductie verkeershinder, horecabeleid en APV (bv. evenementen en gaskanonnen) mee te nemen.

Verbreding A2

Op dit moment wordt er hard gewerkt aan de verbreding van de A2. De planning is dat het werk eind 2010 door de aannemer aan RWS wordt opgeleverd. Door een aantal versnellingswerkzaamheden door te voeren (te denken valt aan meerdere keren de A2 in de weekenden af te sluiten, 's-nachts door te werken en

asfalteringswerkzaamheden te combineren) in combinatie met medewerking van de gemeenten moet dat ook gaan lukken. Het levert echter ook voor de omgeving meer overlast op. Tussen de gemeente, de aannemer en RWS zijn goede afspraken gemaakt om eventuele overlast tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Belangrijk aspect daarbij is de tijdige communicatie richting bewoners en bedrijven. De vinger wordt via de reguliere overleggen aan de pols gehouden.
Er moeten nog de nodige overeenkomsten worden gesloten in verband met de uitvoering van het Tracébesluit 2x4 van november 2008 op het gebied van eigendom, beheer en onderhoud. Naar verwachting kunnen deze dit jaar worden afgerond.
Voorts dient ter hoogte van het ecoduct/fietspad ten noorden van de beide verzorgingsplaatsen, dat in het kader van de verbeding van de A2 wordt gerealiseerd, het fietspad buiten de Tracégrenzen aan de west- en oostzijde nog te worden doorgetrokken De kosten daarvan komen voor rekening van de gemeente. Getracht zal worden om een scherpe prijs te bedingen en de nodige meeliftvoordelen te genereren, terwijl daarnaast een bijdrage is gevraagd bij de provincie in het kader van de MIG-regeling. Binnen afzienbare tijd komt daar meer duidelijkheid over.
In het kader van de verbreding van de A2 moet bij de woningen worden onderzocht of bij deze woningen geluidwerende voorzieningen moeten worden aangebracht. In eerste instantie ging het om 142 woningen. In verband met het TB 2x4 kwamen daar nog 89 woningen bij. Het totale aantal woningen bedraagt dus 231, waarvan 105 zich bevinden in de gemeente Geldermalsen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt als gevolg van de Wet geluidhinder bij de gemeenten. De financiering komt voor rekening van Rijkswaterstaat. De uitvoering is uitbesteed aan de milieudienst Zuidoost-Utrecht. In november 2006 zijn hiertoe de nodige contracten getekend tussen RWS, de gemeenten Geldermalsen, Culemborg en Vianen en de milieudienst Zuidoost-Utrecht.
Een aanvulling/wijziging van de contracten 2006 zal nog dit jaar kunnen worden afgerond.
Fase 1 is inmiddels aanbesteed en is in uitvoering genomen, terwijl fase 2 begin 2010 zal kunnen worden aanbesteed. Bedoeling is dat het totale project eind 2010 gereed is.

2de Lingebrug/Randweg, Geldermalsen.

Volgens de akoestische onderzoeken in het kader van de MER 2de Lingebrug dienen hier de nodige hogere grenswaarden te worden vastgesteld en fysieke maatregelen te worden getroffen. Wat en hoe wordt duidelijk bij de planologische besluitvorming.
Daarnaast speelt het geluidsaspect ook bij huidige Randweg (Appelwijk)een rol. Een inventarisatie van de exacte problematiek is nodig . Een plan van aanpak zal duidelijkheid geven over het vervolg. Dit zal eind 2009/begin 2010 worden opgepakt.

Railverkeerslawaai

Als gevolg van de spoorlijn Utrecht-Den Bosch is er sprake van geluidsoverlast ter hoogte van het Laageinde en de stationswijk te Geldermalsen, evenals bij de woningen in de kern Tricht. Daarvoor is begin 2008 een geluidsaneringsplan bij de minister van VROM ingediend. Bij dat saneringsplan is uiteraard ook afstemming vereist met de nieuwbouwplannen van de Stationsomgeving. De in het saneringsplan voorgestelde maatregelen

zijn als doelmatig aangemerkt. De subsidieaanvraag is vervolgens voor 2009 afgewezen in verband met overschrijding van het beschikbare budget. Er is wel een link gelegd met de plannen voor de Stationsomgeving, omdat in dat kader ook geluidwerende maatregelen moeten worden getroffen. Realisering van die plannen geven een hogere prioritering van de subsidieaanvraag. Overigens behoeft de subsidieaanvraag niet opnieuw te worden ingediend en zal volgens jaar automatisch worden getoetst aan de hand van de daarvoor geldende criteria.
Met Prorail is inmiddels een overleg gepland om te komen tot afstemming, zodat de subsidieaanvraag een hogere prioriteit gaat krijgen en in 2010 gehonoreerd kan worden.

Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2 (ISV-2)
In 2008 is door de provincie een bijdrage toegekend ad € 229.921, - voor het treffen van geluidisolerende maatregelen voor 15 woningen, welke zijn gelegen langs de spoorlijn Utrecht-Den Bosch. Deze woningen staan op de door VROM vastgestelde raillijst. Een aantal op deze lijst voorkomende woningen staan aan de Meinte te Beesd. Echter die hebben wel een lagere geluidsbelasting en zijn daardoor niet opgegeven bij het ISV-project. Omdat er in het kader van de verbreding van de A2 woningen worden geïsoleerd in verband met het wegverkeerslawaai is na overleg met de provincie besloten drie woningen aan de Meinte ook mee te laten liften met het ISV-project.
Dit project wordt onder regie van de regio uitgevoerd. Het project is in nauwe samenspraak met het regionale inkoopbureau aanbesteed . Uitvoering van het project is in 2010.

2.6 Openbare verlichting

Eind 2009 worden het Beleidsplan en het Beheerplan openbare verlichting voor de gemeente Geldermalsen opgeleverd en aan de Gemeenteraad aangeboden. Daarin zijn de beleidskeuzes en de maatregelen opgenomen om duurzame verlichting toe te passen. Dit betekent dat het energieverbruik en -kosten inzichtelijk worden gemaakt en de mogelijkheden van energiebesparing zijn uitgewerkt, zoals de toepassing van LED verlichting. Maar onder de toepassing van duurzame verlichting wordt ook verstaan dat plaatselijk, bijvoorbeeld in het buitengebied, mogelijk lichtmasten worden verwijderd met behoud van verkeersveiligheid. Dit komt de menselijke beleving en de fauna ten goede en het bespaart energie. Het is nu al zo dat de gemeente 100% groene stroom gebruikt. Het toepassen van duurzame verlichting zal eerst een investering vergen zodat pas na verloop van jaren de eerste winst wordt behaald.

3 Going concern taken

3.1 Bedrijven

Per 1 januari 2008 is het Activiteitenbesluit van kracht geworden. Dit heeft nogal wat consequenties gehad, in het bijzonder voor de bedrijven die zich moeten melden bij de gemeente. Daar waar er voorheen een vergunning moest worden aangevraagd, kan voor een groot deel van de bedrijven nu worden volstaan met het doen van een melding via internet. Via de AIM module worden de bedrijven door een vragenlijst geleid, die uiteindelijk leidt naar een op maat gemaakte melding, die via internet door de gemeente is te downloaden. De bedrijven krijgen naar aanleiding van de vragenlijst die ze hebben doorlopen automatisch een pakket aan voorschriften waaraan ze zich moeten houden.

3.2 Bodem- en water(bodem)beheer

Voor de eigen organisatie is het meldenswaardig dat een nieuw Baggerprogramma is opgesteld. Deze wordt, naar verwachting, eind 2009 vastgesteld waarna in 2010 aan de uitvoering wordt begonnen. Een belangrijke wijziging met het vorige Baggerprogramma is het Besluit Bodemkwaliteit, waarbij een andere wijze van de vaststelling van de kwaliteit en afzet (afvoeren of hergebruik) van bagger wordt toegepast. Daar waar mogelijk wordt 'verspreidbare bagger' op de kant gezet. Uit oogpunt van duurzaamheid en kostenbesparing is dat veruit de beste methode. Een tweede verbetering op het gebied van duurzaamheid is het uitgangspunt dat de baggercyclus niet meer op 8 jaar is gesteld, maar op 15 jaar. Een sloot wordt dus minder snel gebaggerd, met behoud van hydrologische en ecologische functies en de belevingswaarde.

Het Stedelijk Waterplan deel 1, Visie en Oplossingsrichtingen, is het "parapluplan", waaronder de diverse aan water gerelateerde (beheer)plannen vallen.
Het Uitvoeringsplan (deel 2 van het Stedelijk Waterplan) dient ter verbetering van de bestaande stedelijke watersystemen, zoals verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit en de waterafvoercapaciteit evenals de vergroting van de waterbergingscapaciteit.

Op 31 maart 2009 is het verbrede Gemeentelijk RioleringsbeleidsPlan (GRP) door ons college vastgesteld. Het GRP beslaat een periode van 2009 t/m 2013 en heeft een planninghorizon van 10 jaar en een doorkijk naar de toekomst van 60 jaar.
Eind 2009 zal het GRP in de gemeenteraad behandeld worden.
Het verbrede GRP wijkt op de volgende onderdelen af van het oude GRP uit 1999:

a. de nieuwe landelijke en Europese wetgeving: thans moet ook de nodige verantwoordelijkheid worden genomen voor hemelwater en grondwater.
b. de uit het uitvoeringsplan van het Stedelijk waterplan voortvloeiende maatregelen moeten technisch en financieel in het GRP worden vertaald.
c. de ontwikkelingen ten aanzien van het bergen van hemelwater binnen of buiten de bebouwde kom; de zogenoemde Wateropgaaf.

d. Het beheer en onderhoud van gemeentelijke watergangen - voor zover deze van belang zijn voor de afvoer van hemelwater uit openbaar gebied - is opgenomen in het nieuwe GRP.

e. de resultaten van de nieuwe basisrioleringsplannen voor Buurmalsen, Beesd, Deil, Geldermalsen en Rumpt. Gebleken is dat in al deze kernen aanzienlijk meer verhard oppervlak aanwezig is dan in 1999 werd aangenomen. Hierdoor moeten er meer, of grotere voorzieningen worden getroffen dan in 1999 geraamd.

3.3 Luchtkwaliteit

De Minister van VROM heeft op 31 juli 2009 het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) vastgesteld. Het is op 1 augustus 2009 in werking getreden. Het NSL heeft een looptijd van 1 augustus 2009 tot 1 augustus 2014. In het NSL staat een aantal maatregelen genoemd om de luchtkwaliteit op een aantal plaatsen in Geldermalsen verder te verbeteren. Het betreft de subsidie op de meerkosten voor de aanschaf van aardgasauto's voor de gemeente (moment van invoering 2008-2011), de verbetering van de doorstroming in het centrum van Geldermalsen (moment van invoering 2010-2011) en de aanpassing van het kruispunt Herman Kuijkstraat en de Rijksstraatweg (moment van uitvoering 2008-2009). Het moment van uitvoering komt uit het NSL.

Het Rijk heeft voor de uitvoering van de maatregelen uit het NSL geld beschikbaar gesteld. De locatiespecifieke maatregelen van de gemeente worden voor 50 % gefinancierd door het Rijk en voor 50 % door gemeenten zelf.

3.4 Afval

De inzameling van huisafval vindt in de meeste gevallen plaats via het systeem van afvalcontainers. In stedelijke gebieden vormt bovengrondse inzameling een toenemend probleem ten aanzien van het straatbeeld en leefomgeving. Ondergronds inzameling biedt hiervoor een oplossing. In 2004 heeft het AB van de regio hierover beleid vastgesteld. In het kader van het verzelfstandigingsproces van de AVRI is in 2008 het thema ondergronds specifiek aan de orde geweest en was er een voorlopig akkoord. Het proces van verzelfstandiging is echter stopgezet. Dat geldt ook voor het onderdeel ondergrondse inzameling van restafval. Dat betekende dat er weer moest worden terug gevallen op het in 2004 vastgestelde beleid.

Uit een inventarisatie voor onze gemeente kwamen 17 locaties in stedelijk gebied in aanmerking om ondergronds te realiseren. Het betreft hier ondergronds restafval. Echter ook de locaties van glas en papiercontainers dienen in beschouwing te worden genomen om een kwaliteitsslag te maken. Het betreft hier naar schatting 13 locaties. Dit wordt nog wel gewenst geacht. Najaar 2009 zal worden bekeken in hoeverre het regionale beleid van 2004 nog adequaat is. Daarbij is ook afstemming met de AVRI vereist.

Het thema ondergronds is wel een vast onderwerp bij nieuwe projecten, zoals de Centrumvisie, herinrichting Dorpsplein te Beesd, de Garstkampen en de Plantage. Tot het moment van vaststelling van een nieuw(regionaal) beleid, zal voor de betreffende projecten in samenwerking met de AVRI worden aangestuurd op maatwerk.

Het jaar 2010 zal ook in het teken staan van de heroriëntatie van de AVRI. Niet alleen de implementatie van de "nieuwe" structuur, maar ook de huidige en toekomstige taken en positie. De laatste onderwerpen hebben ook milieuhygiënische en planologische consequenties.

3.5 Klimaat

Regionaal is er een ambitie afgesproken van 10 % opwekking van duurzame energie in 2020. Om daartoe te komen zijn er de afgelopen jaren enkele initiatieven in gang gezet; het windmolenpark in Neerijnen en de biomassacentrale bij de AVRI in Geldermalsen. Om de gesprekken rondom het windmolenpark weer vlot te trekken is er begin november een afspraak met de Gedeputeerde Milieu in Arnhem. Realisatie van het gezamenlijke initiatief van de AVRI, RRT en de Grontmij om te komen tot een biomassacentrale is erg onzeker. Naast het planologische deel dat nog geregeld moet worden, geeft de AVRI ook aan dat zij langlopende contracten nodig heeft voor realisatie. In samenspraak met de AVRI, RRT en de fruitbranche zullen de mogelijkheden voor inzet van rooi- en snoeihout in een eventueel te ontwikkelen biomassacentrale verder worden verkend.

Bij de behandeling van het milieuprogramma 2009-2012 is door middel van een amendement meer aandacht gevraagd voor energiebesparing bij openbare verlichting. Eerder in dit programma is al aangegeven dat er eind 2009 hierover meer duidelijk wordt.

Het begrip energie en energiebesparing komt ook terug in de ontwikkeling van uitbreidingsplannen, zoals de Plantage. Bij dit plan wordt bekeken of er in de ontwikkeling- en bouwfase maatregelen kunnen worden opgenomen die leiden tot besparing. Het gebruik van aardwarmte (WKO) en andere innovatieve zaken krijgen hierbij ook de aandacht. Of een alternatieve manier van energievoorziening opportuun is en wat er dan gekozen wordt zal wellicht in 2010 bekend worden. Dit hangt mede af van de ambitie en de kosten om een en ander te kunnen realiseren.

3.6 Milieucommunicatie/ -educatie

In 2004 is er een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met het NME steunpunt in Culemborg. Op basis van deze overeenkomst kunnen zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs in Geldermalsen gratis gebruik maken van de lespakketten op het gebied van natuur en milieu die bij het steunpunt beschikbaar zijn. Via de Zwerfkei in Tiel (Stichting Duurzaam Rivierenland) kunnen de scholen ook deelnemen aan veldlessen in de wetlands van de Waal bij Passewaay in Tiel.

De gemeente vindt het belangrijk dat door zoveel mogelijk kinderen en jongeren al op jonge leeftijd geleerd wordt bewust om te gaan met natuur- en milieu en stimuleert daartoe het NME-onderwijs op scholen. Echter van de lespakketten wordt maar door een derde van de Geldermalsense scholen gebruik gemaakt. Van de gesubsidieerde lessen in de wetlands iets meer. Om een grotere deelname van de scholen te krijgen is het nodig om als gemeente hierin een actievere rol te spelen.

3.7 Ruimtelijke Ordening en Milieu

De grote ambitie van Geldermalsen op het gebied van uitbreidingsplannen heeft een enorme impact op de inbreng van milieu bij de RO-projecten. Als de aspecten geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, bodem en duurzame energie niet in een plan worden meegenomen, is de kans op slagen van een dergelijk plan bij de Provincie klein en in sommige gevallen zelfs nihil. Het blijft dan ook belangrijk om het thema milieu vanaf het begin in het proces in de projectgroepen te laten participeren

3.8 Gemeentelijk interne milieuzorg

De gemeente Geldermalsen neemt voortaan duurzaamheid als criterium nadrukkelijk mee bij haar inkopen. Dit moet nog goed ingebed worden in het inkoopproces. Senternovem heeft op haar site criteriadocumenten gepubliceerd die als leidraad kunnen worden gebruikt. Eind 2009 begin 2010 zal dit verder worden opgepakt. Naar aanleiding van de uitkomsten van het energieprestatieonderzoek in 2008 is voor het gemeentehuis en Kuipershof 4 de verlichting van de kantoren aangepast naar hoogfrequente (en dus energiezuinigere) verlichting. Het plaatsen van de zonnepanelen – naar aanleiding van het amendement bij de begrotingsbehandeling voor 2009 – heeft geleid tot een opdracht voor plaatsing van 36 panelen. De plaatsing is echter in afwachting van bericht van Senternovem of de aangevraagde subsidie al dan niet verkregen wordt. Het eventueel niet verkrijgen van subsidie zal overigens geen gevolgen hebben voor het plaatsen, maar wel voor de terugverdientijd.

De toelating voor het onkruidbestrijdingsmiddel Casoron is met ingang van oktober 2008 niet meer verlengd. Dat betekent dat de onkruidbestrijding in de plantsoenen mechanisch uitgevoerd wordt. Dit werkt aanzienlijk kostenverhogend.
De chemische onkruidbestrijding op verharding is alleen nog toegestaan met gebruik van de DOB (duurzame onkruidbestrijding) methode waarbij gebruik wordt gemaakt van het bestrijdingsmiddel Round-Up. Met deze methode wordt al enige jaren gewerkt. Echter de consequenties van de beperkingen die in deze methode worden gesteld (o.a. niet spuiten t.h.v. straatkolken) worden steeds beter zichtbaar. Hierdoor ontstaat veel onkruidgroei bij de kolken. Dit heeft ook weer consequenties voor de werkwijze van de buitendienst en de onderhoudsbestekken. Omdat ook dit onkruid mechanisch verwijderd moet worden, werkt dit kosten verhogend.
In 2012 loopt de toelating van het onkruidbestrijdingsmiddel Round-up af. Indien deze toelating niet verlengd wordt zal ook hier overgegaan moeten worden op alternatieve methoden zoals branden, borstelen, heet water en hete lucht. Ook hier zullen de onderhoudskosten dan aanzienlijk stijgen.
In het vorige milieuprogramma is melding gemaakt van de ontwikkeling van een stappenplan duurzaam onkruidbeheer. Door het wegvallen van het bestrijdingsmiddel Casoron is het stappenplan echter grotendeels achterhaald. In het geactualiseerde Groenbeheerplan 2009-2013 zijn consequenties van bovenstaande maatregelen en veranderingen grotendeels meegenomen.

4 Personele consequenties

4.1 Benodigde en bestaande personele capaciteit uitvoering 2010

In bijlage 2 staan de cijfers zoals die zijn opgenomen in de (concept)-begroting 2010. In de kolom daarnaast staan de uren vermeld die nodig zijn om de taken uit dit milieuprogramma te draaien.
Met de voltooiing van het traject STROOM heeft er een verschuiving plaatsgevonden van administratieve werkzaamheden (en daarmee ook de uren) van ROM naar het afdelingssecretariaat.
Uit het staatje in bijlage 2 blijkt dat de uren zoals die worden voorgesteld in het milieuprogramma overeenkomen met de uren uit de concept begroting.

Bijlage 1: Berekening inrichtingsgebonden taken

Berekening benodigde uren vergunningverlening, meldingen en integrale controles					
Inrichtingenbestand					
	cat. 1	cat. 2	cat. 3	cat. 4	Totaal
Vergunning Wm & meldingsplichtig	18	20	24	5	67
Melding Wm	558	440	55	3	1056
Inrichtingen preventieve controles	576	460	79	8	1123
Mutatiegraad (frequentie per jaar)					
	cat. 1	cat. 2	cat. 3	cat. 4	
Vergunning Wm	0,05	0,1	0,1	0,2	
Melding Wm	0,05	0,1	0,1	0,2	
Integrale controles	0,1	0,2	0,5	1	
Kengetallen					
	cat. 1	cat. 2	cat. 3	cat. 4	
Vergunning Wm uren Geldermalsen	18	31	64	22	
Melding Wm	2,5	5,5	11	5	
Integrale controles uren Geldermalsen	5	7	14	15	
Productie op beheersniveau					
	cat. 1	cat. 2	cat. 3	cat. 4	Totaal
Vergunning Wm	1	2	2	1	6
Melding Wm	28	44	6	1	79
Integrale controles	58	92	40	8	198
Tijdsbesteding op beheersniveau					
	cat. 1	cat. 2	cat. 3	cat. 4	Totaal
Vergunning Wm Geldermalsen	18	62	128	22	230
Melding Wm	70	242	66	5	383
Integrale controles Geldermalsen	290	644	560	120	1614

Bijlage 2: Urenoverzicht Milieuprogramma 2010 versus begroting 2010.

		begroting 2010	MP 2010	
vergunningen/meldingen	67230401	1330	1330	incl. stookonth.
controles	67230701	1617	1617	incl. stookonth.
handhaving milieu	67230601	733	733	incl. BOA
Bedrijven (totaal)		**3680**	**3680**	
Bodem- en waterbeheer	67230301	**1315**	**1315**	
		40	40	RO
		100	100	BBO
GIM (totaal)	60020204	**140**	**140**	
Geluid en Lucht	67230501	**235**	**210**	
		20	20	
		20	20	RB buiten
Afval	67210101	**40**	**40**	
Klimaat	67230801	**200**	**200**	afh. van ambitie
		55	55	RB
		0	0	SL
NME (totaal)	65500205	**55**	**55**	
RO en Milieu		**983**	**955**	
		413	413	
		410	410	RB
		30	30	KCC
Verbreding A2 (totaal)	68100301	**853**	**853**	
Milieubeleid algemeen	67230101	985	1030	
Traject Externe Veiligheid	67230115	70	70	
Milieubeleid algemeen (totaal)		**1055**	**1100**	
Regionale samenwerking	67230201	**335**	**335**	
		8891	***8883***	

Bijlage 3: Verklarende woordenlijst

AB	Algemeen Bestuur
AIM	Activiteiten internet module
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVRI	Afvalverwerking Rivierenland
BBO	Bestuur en Bedrijfsondersteuning
Bor	Besluit omgevingsrecht
BRZO	besluit risico zware ongevallen
DOB	duurzame onkruidbestrijding
GIM	Gemeentelijk interne milieuzorg
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
IPO	Inter Provinciaal Overlegorgaan
IPPC	richtlijn inzake preventie en bestrijding van verontreiniging
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
LED	light emitting diode
MER	Milieu Effect Rapport
MIG	Modernisering Instrumentatrium Geluidsbeleid
Mor	Ministeriële regeling omgevingsrecht
NME	Natuur- en milieueducatie
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht
RWS	Rijkswaterstaat
TB	Tracébesluit
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VROM	Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WKO	Warmte Koude Opslag
Wm	Wet Milieubeheer
WVO	Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren